

56514

227

#1958

Dr. Szentirmai László

ZENT-GYÖRGYI ALBERT ORVOS-
ÉS GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI
CENTRUM

igazgató-helyettes
Központi Könyvtára

- új kinevezések
- kongresszusok
- egy jelentés megőzása

SZEGED

XIII. évfolyam 4-5. szám

2002. június-július

Egyetemi Tanácsülés 2002. július 1-jén

Napirendi pontok:

Személyi ügyek

I. Tanszékvezetői megbízások

Bölcsészettudományi Kar

Javaslat dr. Szörényi László további jogviszonyban alkalmazott egyetemi tanár tanszékvezetői megbízására az Összehasonlító Irodalomtudományi Tanszékre

Előadó: dr. Berta Árpád dékán

Javaslat dr. Szajbély Mihály egyetemi tanár tanszékvezetői megbízására a Médiatudományi Tanszékre

Előadó: dr. Berta Árpád dékán

II. Tanszékvezetői megbízások meghosszabbítása:

Állam- és Jogtudományi Kar

Javaslat dr. Jakab Éva egyetemi docens tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására a Római Jogi Tanszékre

Előadó: dr. Szabó Imre dékán

Javaslat dr. Hajdú József egyetemi docens tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására a Munkajogi és Szociális Jogi Tanszékre

Előadó: dr. Szabó Imre dékán

Javaslat dr. Trócsányi László további jogviszonyban alkalmazott egyetemi tanár tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására az Alkotmányjogi Tanszékre

Előadó: dr. Szabó Imre dékán

Természettudományi Kar

Javaslat dr. Bor Zsolt akadémikus, egyetemi tanár tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására az Optika és Kvantumelektronikai Tanszékre

Előadó: dr. Mezősi Gábor dékán

Javaslat dr. Dékány Imre akadémikus, egyetemi tanár tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására a Kolloidkémiai Tanszékre

Előadó: dr. Mezősi Gábor dékán

Javaslat dr. Hetényi Magdolna akadémikus, egyetemi tanár tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására az Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszékre

Előadó: dr. Mezősi Gábor dékán

g

XIII. évfolyam 4—5. szám

Javaslat dr. Imreh Balázs egyetemi docens tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására a Számítástudomány Alapjai Tanszékre

Előadó: dr. Mezősi Gábor dékán

Javaslat dr. Megyesi László egyetemi docens tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására az Algebra és Számelméleti Tanszékre

Előadó: dr. Mezősi Gábor dékán

Javaslat dr. Szatmári Sándor egyetemi tanár tanszékvezetői megbízásának meghosszabbítására a Kísérleti Fizikai Tanszékre

Előadó: dr. Mezősi Gábor dékán

III. „Bartucz Lajos Emlékplakett” adományozása:

Általános Orvostudományi Kar

Javaslat „Bartucz Lajos Emlékplakett” adományozására dr. Kocsis S. Gábor egyetemi docens (Fogászati és Szájsebészeti Klinika) részére

Előadó: dr. Lonovics János dékán

IV. Doctor Honoris Causa címek adományozása:

Javaslat Doctor Honoris Causa címek adományozására dr. Sohár Pál akadémikus, egyetemi tanár (ELTE Általános és Szervetlen Kémiai Tanszék) részére

Előadó: dr. Falkay György dékán

2. Javaslat a Szegedi Tudományegyetem Leltározási Szabályzatának módosítására

Előadó: dr. Merényi Mária mb. egyetemi főtitkár

3. Javaslat Discipuli pro Universitate Díj adományozására

Előadó: dr. Seres László rektorhelyettes

4. Javaslat Egyetemi Kiadó létesítésére a Szegedi Tudományegyetemen

Előadó: dr. Pál József egyetemi rektor, rektori megbízott

5. Javaslat a Szegedi Tudományegyetem Gazdálkodási Szabályzatának módosítására

Előadó: dr. Tráser Ferenc gazdasági és műszaki főigazgató

6. Javaslat az intézményi Köztársasági ösztöndíj-lista jóváhagyására

Előadó: dr. Seres László rektorhelyettes

7. Javaslat a „Szegedi Tudományegyetem hallgatói által fizetendő díjakról és térítésekről, valamint a részükre nyújtható egyes támogatásokról” szülő szabályzat elfogadására

Előadó: dr. Merényi Mária mb. egyetemi főtitkár, Döbör András EHÖK-elnök

8. Javaslat a „Vadgazdálkodási szakmérnöki szakirányú továbbképzési szak” indítására a Mezőgazdasági Főiskolai Karon

Előadó: dr. Bicsérdy Gyula kari főigazgató

9. Javaslat Szakfordító-tolmács szakirányú továbbképzési szak indítására az Általános Orvostudományi Karon

Előadó: dr. Lonovics János dékán

10. Javaslat PR szak alapítására és indítására a Bölcsészettudományi Karon

Előadó: dr. Berta Árpád dékán

11. Javaslat Művelődésszervező szak indítására a Bölcsészettudományi Karon

Előadó: dr. Berta Árpád dékán

12. Javaslat Informatikai statisztikus és gazdasági tervező akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú képzés indítására a Természettudományi Karon

Előadó: dr. Mezősi Gábor dékán

13. Bejelentések

14. Kérdések — válaszok

A Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Tanácsának 2002. május 27-én tartott ülésén egyetemi docensi kinevezésekről döntött

— részlet —

Általános Orvostudományi Kar

Javaslat dr. Csörgő Sándorné dr. Bata Zsuzsanna egyetemi adjunktus docensi kinevezésére a Bőrgyógyászati Klinikára

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Németh László egyetemi adjunktus docensi kinevezésére a Gyermekgyógyászati Klinikára

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Dux Mária egyetemi adjunktus docensi kinevezésére az Élettani Intézetbe

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Papós Miklós egyetemi adjunktus docensi kinevezésére a Nukleáris Medicina Intézetbe

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat Stéhlik Jánosné dr. Boda Krisztina tudományos főmunkatárs egyetemi docensi kinevezésére az Orvosi Informatikai Intézetbe

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Tiszlavicz László egyetemi adjunktus docensi kinevezésére a Pathológiai Intézetbe

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Vörös Erika egyetemi adjunktus docensi kinevezésére a Radiológiai Klinikára

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Nógrádi Antal egyetemi adjunktus docensi kinevezésére a Szemészeti Klinikára

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Orvos Hajnalka egyetemi adjunktus docensi kinevezésére a Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikára

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Varga Endre egyetemi adjunktus docensi kinevezésére a Traumatológia Klinikára

Előadó: dr. Lonovics János dékán

További jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensi kinevezések:

Általános Orvostudományi Kar

Javaslat dr. Bender Tamás osztályvezető főorvos (Országos Reumatológiai Intézet, Budapest) további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensi kinevezésére az Ortopédiai Klinika Központi Fizioterápiás részleg és Oktatási Csoportjába

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat dr. Kovács Gyula laborvezető (Universitatsklinikum, Heidelberg) további jogviszonyban alkalmazott egyetemi docensi kinevezésére a Pathológiai Intézetbe

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Egyetemi magántanári címek adományozása:

Általános Orvostudományi Kar

Javaslat egyetemi magántanári cím adományozására dr. Bak Mihály főorvos (Országos Onkológiai Intézet, Budapest) részére

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat egyetemi magántanári cím adományozására dr. Benkő Sándor főorvos (Szeged megyei Jogú Város Önkormányzata Szakorvosi Ellátás és Házorvosi Szolgálat) részére

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat egyetemi magántanári cím adományozására dr. Vas Ádám kutatási Igazgató (Richter Gedeon Rt., Budapest) részére

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Az Egyetemi Tanács az előterjesztéseket elfogadta.

* * * * *

A Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Tanácsa ülést tartott 2002. június 17-én

Részletek a napirendből

Javaslat a „Szegedi Tudományegyetem ÁOK „Bőrgyógyászati Klinika” névváltoztatására „Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika” elnevezésre

Előadó: dr. Lonovics János dékán

Javaslat „Családgondozó ápoló” főiskolai szakirányú továbbképzési szak indítására az Egészségügyi Főiskolai Karon

Előadó: dr. Boda Márta kari főigazgató

* * * * *

Klinikai névváltoztatás

Az SZTE ÁOK 2002. június 4-én megtartott tanácsulése meghallgatta dr. Dobozy Attila tanszékvezető egyetemi tanár, az MTA levelező tagja előterjesztését a „Bőrgyógyászati Klinika” névváltoztatásáról *Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika* elnevezésre.

Indoklás:

„Az allergológia hagyományosan a bőrgyógyászat egyik fontos területe. Európa számos egyetemén ennek megfelelően legújabbban nem a Bőrgyógyászati Klinika, hanem a Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika elnevezést használják (pl. München, Berlin, Helsinki).

Az SZTE Bőrgyógyászati Klinika ezen nemzetközi trendnek megfelelően nagy hangsúlyt fektetett az utóbbi években az allergológiára mind a betegellátás (diagnosztika, terápia), mind az oktatás (graduális és posztgraduális oktatás), mind a kutatás (EU támogatás atópiás betegségek patogenezisének vizsgálatára) területén. Az SZTE Bőrgyógyászati Klinikán az ambuláns esetek 20%-a, a bentfekvő betegek 10%-a allergológiai diagnózis miatt áll kezelés alatt. A klinikánkon működő allergiológiai diagnosztikai laboratórium széles spektrumban és nagy számban végez az allergiás betegségek diagnosztikájában nélkülözhetetlen in vitro vizsgálatokat (pl. havonta 4000 allergén-specifikus IgE meghatározás, 250 lymphocita transzformációs teszt, 120 leukocita migráció gátlás). Az allergológiai betegségek nagy száma indokolta, hogy az SZTE Bőrgyógyászati Klinika szakorvosai közül minden harmadik, (jelenleg 5 orvos) rendelkezik klinikai immunológiai és allergológiai szakvizsgával. Ezen ráépített szakképesítés megszerzéséhez szükséges 3 év fele klinikánkon letölthető, jelezvén, hogy klinikánk allergológiai tevékenységét a szakma elismeri.

A fentiek alapján indokoltnak tartjuk, hogy klinikánk oktató, kutató, diagnosztikai és gyógyító tevékenységének e jelentős része az európai trendnek megfelelően a klinika elnevezésében is tükröződjön”

23/2002.sz. Kari Tanács határozat

A Kar Tanácsa egyhangú szavazással támogatja a Klinika nevének megváltoztatását: Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinikára. Felhatalmazza a Kar Dékánját a névmódosítás az Egyetem Tanácsa elé történő támogatólagos előterjesztésére.

prof. dr. Lonovics János
orvostudományi dékán

Az előterjesztést az Egyetemi Tanács egyhangúlag elfogadta.

* * * * *

Előterjesztés új tanszékek létesítésére az SZTE ÁOK Fogorvostudományi Szakon

Intézetvezetői pályázatom benyújtása előtt, 2001. márciusában a Kar Tanári Testületének ülésén lehetőséget kaptam arra, hogy bemutassam azt az utat és fejlődést, amit a jelenlegi nevén és jogállásában Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara Fogorvostudomány Szakának Fogászati és Szájsebészeti Klinikája a kezdetek óta megtett.

A múlt század 20-as éveiben a Sebészeti Klinika szakambulanciájaként működő kicsiny egység 1949-től Fogászati és Szájsebészeti Klinikává válva nem csak az orvostudományban önálló diszciplínaként szereplő stomatológia tantárgy oktatásának a bázisa volt, hanem a régió szakmaitudományos központjának szerepét is betöltötte, jelentős országos, sőt az akkori hazai lehetőségekhez képest kiemelkedő nemzetközi kisugárzással. Ez teremtette meg az alapját annak, hogy már 1960-ban elkezdődhetett az Általános Orvostudományi Kar keretében, a Fogászati és Szájsebészeti Klinikán a nemzetközi elvárásokkal teljes összhangban álló, az egyetemet fogorvos doktori diploma odaítélésére feljogosító és hallgatói számára annak megszerzését lehetővé tevő szakosított fogorvosképzés. E lehetőség szolgált és szolgál ma is alapul ahhoz, hogy az ország jelenleg mintegy 5000 fogorvosa közül közel 1000 az 1960-ban Tóth Károly és munkatársai által felépített szegedi egyetemi fogorvosi iskolában sajátíthatta el a fogorvostudományt és szerezhette meg fogorvosi praxis folytatására jogosító diplomáját. A szegedi iskola megalapítása — ma már bebizonyított módon — a nemzetközi elvárásokkal összhangban álló fogorvosképzés jövőjét az egész országban megalapozta. A „Szegedi Klinika” munkatársai biztosították a „humán erőforrást” a pécsi, majd a debreceni orvostudományi keretei között megindult szakosított fogorvosképzésnek, de „merítési” lehetőségül szolgáltak a budapesti orvostudományi keretnek is. A Szegedi Klinikán indult meg a fogorvostudományi fejlődésen belül a szájsebészeti specialitásnak az a nemzetközi fejlődéssel teljes összhangban lévő fejlődése, ami ahhoz vezetett, hogy megszületett, majd „felnőtté” vált egy új orvosi szakág, a maxillo-faciális sebészet, ami végül is, a sajátos szakmai infrastrukturális és szaktudási feltételek és elvárások miatt, levált a fogászatról, bár a legszorosabb határterületi kapcsolódásban maradván azzal. (Az arc-állcsont sebészeti szakképesítés a közelmúltban Magyarországon is — az UEMS elvárásainak megfelelően — általános orvosi diploma birtokában megszerzhető sebészeti jellegű alap szakképesítéssé vált, hasonlításképpen például a fül-orr-gégészeti vagy az idegsebészeti hozható fel.)

Mindez a fejlődés és országos szerepvállalás eddig formálisan az eredeti szervezeti felépítés keretei között valósult meg, noha már az 1970-es évek végén világossá vált, hogy a szakosított fogorvosképzés a nemzetközileg leginkább elterjedt strukturális formában teljesülhet az eredményre vonatkozó elvárásoknak legmegfelelőbben. A kívánatos szerkezet tartalmi vonatkozásokban ugyan kialakult a Klinika jelenlegi keretei között, formálisan azonban mind a mai napig nem kapta meg végleges formáját. Így a szegedi fogorvosi iskola — bár ma még állja a sarat — a „versenyképesség” tekintetében a 21. század kezdetén országosan és nemzetközi vonatkozásban is egyre hátrányosabb

XIII. évfolyam 4—5. szám

helyzetbe kerül, ami záros határidőn belül nem csak a fejlődés gátjává válhat, hanem a hazai és a nemzetközi jó pozíciók elvesztéséhez is vezethet. Ezt bizonyítja a fogorvosképzés nemzetközi harmonizációját az SZTE ÁOK Fogorvostudományi Szakon 2000. szeptemberében lefolytatott, a nemzetközi harmonizációt elősegíteni kívánó európai uniós átvilágítás záró dokumentuma is, ami a kibontakozás érdekében az alábbi ajánlásokat tartalmazza (szó szerinti fordítás*):

„Az átvilágítást végző látogató küldöttség tagjaira igen mély benyomást gyakorolt az oktatógárda elkötelezettsége és minősége, valamint a hallgatók ráhangoltsága és büszkesége. Ezek a csoportok a legnagyobb értékei a Szegedi Fogorvosi Iskolának. Komoly fenntartások fogalmazhatók viszont meg a fogorvosképzést alátámasztani hivatott jelenleg fennálló finánciális viszonyok és a fizikai infrastruktúra tekintetében.

A küldöttség fő ajánlásai a következők:

- független szervezeti felépítés fakultás formájában;
- új épület, új berendezések és eszközök;
- az oktatók fizetésének lényeges emelése;
- kurrikulum bizottság a fogorvosi iskola keretében és a kurrikulum átrendezése;
- az integrált fogászat oktatása;
- alulról felfelé és felülről lefelé történő információ áramlási és döntéshozási folyamat lehetővé tétele;
- stratégiai terv minden szinten való megfogalmazása;
- korszerű információtechnika bevezetése és széleskörűvé tétele;
- a betegellátás, a képzés feltételeinek, továbbá az oktató gárda, valamint hallgatók morális elismerésének a javító szándékú előmozdítása” — eddig az idézet.

A korábbi elképzelések és az EU küldöttség javaslatai alapján a munka 2000. őszén megindult és 2001. januárjában elkészült SZTE ÁOK Fogorvostudományi Szak Fogászati és Szájsebészeti Klinika korszerűsítésére és bővítésére vonatkozó Javaslát és Szakmai Tanulmányterv, amit a Kari és az Egyetemi Tanács a Kar 2001—2005-re vonatkozó Stratégiai Fejlesztési Tervében a VI. fejezet 1.3., illetve a 2.4.2. bekezdésének, továbbá VII. fejezet 1.3.1. bekezdésében rögzítve fogadott el és hagyott jóvá.

Az ajánlások értelmében 2001-ben

- létrehoztuk a fogorvostudományi tantárgyak kurrikulum bizottságát;
- megerősítettük az információ áramlás és a döntéshozás demokratikus szervezeti háttérét („vezetői értekezlet”);
- elindítottunk néhány olyan infrastrukturális átalakítást, amit saját teljesítmény növelés forrásból származó bevétel növekedéséből finanszírozni tudtunk, illetve tudunk;
- külső finánciális forrás bevonásával (Szegedi Fogorvosképzésért Alapítvány) jelentősen javítottuk az információ-technika hardware feltételeit;
- alapvetően javítottuk a tudományos kutatás személyi feltételeit és bővítettük nemzetközi tudományos kapcsolatainkat;
- az SZTE ÁOK korábban jelentősen negatív pénzügyi egyenlegű szervezeti egységéből pozitív egyenlegűvé váltunk;
- az 1999. évinek a tízszeresére növeltük a Fogorvostudományi Szak rezidensi létszámát;
- ezen túlmenően a 2002-ben, az elmúlt hónapban
- az SZTE ÁOK Szak-, és Továbbképzési Központjának támogatásával létrehoztuk a Fogorvostudományi Szak Alap-, Szak és Továbbképzési Irodáját;

* Az angol eredeti a Klinikán rendelkezésre áll.

- tovább bővítettük a IT hardware hátterét;
- kialakítottunk egy igen korszerű oktatás technikai dokumentációs egységet;
- a Fogorvostudományi Szak két arra már régebb óta érdemes vezető oktatóját egyetemi tanári kinevezésre terjesztettük elő.

Mindezekkel együtt egyre jelentősebb részt vállalunk a hazai és nemzetközi szakmai közéletben, a folyamatos szakmai továbbképzésben, mind annak szervezésében, mind pedig tartalmi kitöltésében. Fontosnak tartjuk még megemlíteni, hogy Magyarországnak az Európai Unióhoz való csatlakozásával összefüggő, a „fogorvosi diplomák szabad mozgása” tárgyában folytatott tárgyalásokra az Egészségügyi Minisztérium Klinikánkat kérte fel szakértőnek.

A hivatkozott stratégiai fejlesztési terv megvalósításának útján haladva a következő lényeges lépésként most a már régóta kívánatosnak minősített és a valójában már az ún. osztálystruktúrában ki is alakult tanszékek formai kialakítását tűztük ki sürgető célul. Jelen előterjesztésben erre kívánok javaslatot tenni, hangsúlyozva, hogy javaslatom alapját a Kar hivatkozott Stratégia Fejlesztési Tervében fogalmazottak képezik és hogy a javaslat megfogalmazásakor tekintettel voltunk a nemzetközi, ezen belül elsődlegesen az Európai Unió harmonizációs elvárásokra.

A létesítendő tanszékekre vonatkozó rövidített áttekintést az 1.—5. sorszámú mellékletek tartalmazzák.

Szeged, 2002. május 3.

prof. dr.Fazekas András
szak- és tanszékvezető egyetemi tanár

Mellékletek

Fogpótlási Tanszék

Személyi feltételek

Tanszékvezető: prof. dr. habil. Fazekas András Ph.D. egyetemi tanár

Tanszékvezető helyettes: dr. Radnai Márta egyetemi adjunktus

Kutatólaboratóriumi részleg vezetője: dr. Turzó Kinga Ph.D. egy. adj.

Tanlaboratóriumi részleg vezetője: dr. Perényi János egy.tanárségéd

Munkatársak: dr. Stájer Anette egy. tanárségéd

dr. Pelsőczy Kovács István részleg vezetője

dr. Sántai Andrea klinikai orvos

Óraadók: dr. Antal András fogszakorvos

dr. Hoppenthaler János fogszakorvos

prof. emer. Mari Albert

Fogtechnikus: Kiss Tamás

Asszisztensnők: 2 fő 8 órás, 1 fő 6 órás asszisztensnő

Gyermekfogászati és Fogszabályozási Tanszék

Személyi feltételek

Tanszékvezető: dr. Kocsis S. Gábor Ph.D. egyetemi docens

Helyettes: dr. L. Kókai Erzsébet egy. adjunktus

Munkatársak: dr. Kocsis András egy.tanárségéd

Egy betöltetlen oktatói állás

Óraadó: dr. Traub Eszter fogszakorvos

Asszisztensnők: 2+2=4 fő

XIII. évfolyam 4—5. szám

Konzerváló Fogászati és Parodontológiai Tanszék*Személyi feltételek**Tanszékvezető: dr. med.univ. Gorzó István Ph.D. egyetemi docens**Munkatársak:**Konzerváló fogászati osztály: dr. Bartha Tibor egyetemi tanársegéd, dr. Valach Béla klinikai orvos,**Parodontológiai osztály: dr. Vályi Péter egyetemi tanársegéd,**dr. Kertész Annamária rendelőintézeti főorvos**Óraadók: dr. Kiss Endre szakorvos, Prof.emer.Mari Albert**prof.emer. Szentpétery József, dr. Tóth Éva szakorvos,**dr. Füzesi Helga szakorvos, dr. Olasz Tibor szakorvos,**dr. Tóth Attila szakorvos, dr. Koltai Attila szakorvos,**Fogorvosi asszisztensek: 3 fő órás, 1 fő 6 órás, jelenleg egy asszisztensnő**Végzi a dentalhigienikus iskolát***Orális Medicina Tanszék***Személyi feltételek**Tanszékvezető: dr. habil. Sonkodi István Ph.D. egyetemi docens**Radiológiai részleg vezető: dr. Kapros Péter egyetemi adjunktus**Munkatársak: dr. Halász Jenő egyetemi adjunktus**1 fő betöltetlen oktatói állás**Asszisztensnők száma: 4 fő fogorvosi asszisztensnő**1 fő szövettani asszisztensnő,**2 fő röntgen- asszisztensnő***Szájsebészeti Tanszék***Személyi feltételek**Tanszékvezető: dr. med. univ. habil. Borbély László Ph.D. egyetemi docens**Dento-alveolaris sebészeti részleg vezető: dr. Szontágh Eszter egyetemi adjunktus**Maxillo-facialis rehabilitáció**részleg vezető: dr. med.dent.habil. Nagy Katalin Ph.D. egyetemi docens, Maxillo-facialis sebészet**részleg vezető: dr. med.univ.habil. Borbély László Ph.D. egyetemi docens,**Munkatársak: dr. Halász Jenő egyetemi adjunktus,**dr. Seres László egyetemi tanársegéd**dr. Heintz Renáta klinikai orvos**dr. Roszik Melitta egyetemi tanársegéd**Nővérek: Hét nővér, közülük 1 diplomás**Műtösnők: Három szakképzett műtösnő**Asszisztensek: 7 fő. Közülük 6 fő fogorvosi asszisztens, 1 fő laboratóriumi szakasszisztens*

Az Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 12/2002. sz. határozatával, 30 igen szavazattal támogatta az SZTE Általános Orvostudományi Karának Fogorvostudományi Szakán 5 tanszék létrehozását, név szerint:

- Fogpótlástani Tanszék
- Gyermekfogászati és Fogszabályozási Tanszék
- Konzerváló Fogászati és Parodontológiai Tanszék
- Orális Medicina Tanszék
- Szájsebészeti Tanszék

nevesítéssel.

Szeged, 2002. május 3.

prof. dr. Lonovics János
orvostudományi dékán

Az előterjesztést az Egyetemi Tanács egyhangúlag elfogadta.

* * * * *

Pályázati felhívás Ph.D. képzésre

felhívás-kiegészítése:

Multidiszciplináris Orvostudományok Doktori Iskola

Vezető: dr. Papp Gyula egyetemi tanár, akadémikus

Tel: 62—545—681

Helyettes: dr. Dux László egyetemi tanár, akadémiai doktor

Oktatási programok:

A keringési rendszer élet és kórtana, farmakológiája (*dr. Papp Gyula egyetemi tanár, akadémikus*)

Kísérletes kardiológia és szív-érrendszeri farmakológia (*dr. Papp Gyula egyetemi tanár, akadémikus*)

Klinikai jelentőségű kardiorespiratorikus pathomechanizmusok kísérletes vizsgálata (*dr. Nagy Sándor egyetemi tanár*)

A hypertonia pathomechanizmusának és az antihypertensív szerek hatásmódjának klinikai és kísérletes vizsgálata (*dr. Sonkodi Sándor egyetemi tanár, akadémiai doktor*)

Biokémia, biofizika, molekuláris és sejtbiológia (*dr. Dux László egyetemi tanár, akadémiai doktor*)
(Tel: 545—096)

* * * * *

Egy jelentés margójára

Emlékképek Egyetemünk történetéből

A Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum Hírlevelének egyik korábbi számában (XII. évf. 8. sz. 2001.december, 14—19.o.) vázoltam a kolozsvári, majd 1919-ben menekülni kényszerült, s 1921-ben Szegeden új otthonra talált egyetem történetét 1581-től. Ezzel kapcsolatban Báthory István (1533—1586) erdélyi fejedelem (1571—1575), később lengyel király (1575—1586) életének egy olyan mozzanatára kívánom irányítani a figyelmet, amely a legtöbb számára nem, vagy alig ismert. Az Európát bejárt és Padoviban is tanult Báthory István még erdélyi fejedelem sem volt, már akkor fontolgatta — jezsuita segédlettel — egy erdélyi egyetem alapítását.

Amikor 1575-ben Báthory István erdélyi fejedelmet lengyel királlyá választották, az a furcsa helyzet állt elő, hogy Báthory nemcsak lengyelek, de egyben a litvánok uralkodója is lett, mivel abban

XIII. évfolyam 4—5. szám

az időben Lengyelország és Litvánia államszövetséget alkotott. Lengyelországnak köztudottan már 1364 óta volt egyeteme Krakkóban, és furcsán vette volna ki magát, ha — Litvánia királya is lévén — Kolozsvárott kezdett volna egyetem alapításhoz.

Hogy ne érje szó a ház elejét, Báthory 1878-ban Vilnában is alapított —ugyancsak jezsuita segédlettel — egy egyetemet, melynek alapítását és egyetemi rangját 1579-ben XIII. Gergely pápa elismerte. Az európai egyetemtörténet ezt a vilnai egyetemet Báthory egyetem néven említi Walter Ruegg szerkesztésében 1996-ban megjelent Geschichte der Universitat in Europa (Band.II., Verlag C.H. Beck. München, 1996.) 56. oldal 3. bek.) c. munka. Idézet az említett munkából_ " In Wilna, der Hauptstadt

Litauens, gründete König Stephan Bathory 1578 eine katholische — Akademie —, die 1579 von Papst Gregor XIII. anerkannt wurde." Ezen túlmenően a Werner Schuder által szerkesztett Minerva Jahrbuch der gelehrten Welt c. munka (Walter de Gruyter et Co. kiadó; Berlin 1966.) 1292. oldalán Vil'njus (Litovskaja S. S. R., USSR) alapítási évének 1578-at adja meg! Ez annál is érdekesebb, mert a Szovjetunió egyetemei közül csak két egyetem, a moszkvai és a vilnai egyetem alapítási évét adták meg az akkori Szovjetunió adatszolgálatói. Ami pedig napjainkat illeti, a vilnai egyetem az interneten saját magáról az alábbiakat közli. "One of Eastern and Central Europe's oldest universities, the school was founded in 1579."

A Csongrád Megyei Levéltárban a Ferenc József Tudományegyetem hátrahagyott iratanyagában egy érdekes jelentésre bukkantam.

Az Egyetemi Tanács két világháború közötti időkből hátramaradt jegyzőkönyveiben gyakran találkozunk olyan meghívásokkal, melyben az egyes egyetemek, mint például az amszterdami, a dorpati, a coimbrai (Life Science 109. oldal) etc. egyetemek alapítási évének, illetve áthelyezésének ünneplésére szóló meghívót küldtek. Így 1928-ban — az akkor Lengyelországhoz tartozó — Vilna egyeteme fennállásának 350. évfordulóját ünnepelte, amelyre a magyar egyetemek is meghívást kaptak. A szegedi Ferenc József Tudományegyetemet dr. Iványi Béla (1878—1964) a jogtörténet ny. r. tanára képviselte. Az erről szóló jelentését az alábbiakban szó- és betűszerint közlöm.

„Méltóságos Rector Ur! Tekintetes Tanács!

Mielőtt jelentésemre rátérnék, kedves kötelességemnek tartom, hogy a Méltóságos Rector Urnak és a Tekintetes Tanácsnak köszönetet mondjak a bizalomért, amellyel megtisztelni szívesek voltak, reám ruházzán ennek a tekintélyes és nagy multu egyetemnek Wilnában való képviselőjét, amely megbízásnak igyekeztem tőlem telhetőleg megfelelni.

Folyó hó 5-én a Külügyminisztérium utlevélosztályában jelentkezvén, átvettem szabályszerűen vízumozott utleveletem és október hó 6-án reggel elindultam Wilnába. Mivel a hiányos öszeköttetés folytán Varsóban időznöm kellett, a többi magyar egyetemek /Budapest, Pécs/ kiküldötteivel együtt tisztelegtünk varsói követségünk ügyvivőjénél, követünket helyettesítő dr. Balásy Antal követségi tanácsos urnál. Ugyanitt csatlakozott hozzánk dr. Divéky Adorján a varsói magyar követség sajtó attaséja.

Másnap október 8-án reggel Wilnába érkeztünk, ahol a pályaudvaron a wilnai egyetem küldöttsége Zdziechowski Marian professzor vezetése alatt várt bennünket. Miután szállásainkon elhelyezkedtünk, a wilnai kollégák vezetése mellett megtekintettük a várost és délben a wilnai lengyel-magyar egyesület ügyvezető alelnökénél gróf Broel-Plater Marian urnál voltunk ebéden ahol, Wilna magyarbarát urai (főleg a közigazdasági élet reprezentánsai s néhány előkelő politikus) jelentek meg, az egyetemi tanárok kivételével. Ezen az ebéden jelen volt a lengyel senatus marsalja is, aki egykor szintén wilnai professzor volt. Ugyanezen napon este a wilnai nemesi club összes helyiségeiben fényes estélyt adott Zdziechowski professzor. Ezen az estélyen a wilnai kormányzóság vojvodája, a polgári és katonai. hatóságok fejei, az egyetem professzorai és Wilna színe-java megjelent. A vacsorán az első fölköszöntőt részint magyar, részint lengyel nyelven Zdziechowski professzor mondta és beszédjének végén a club könyvtárszobájában elrejtett katonai zenekar a magyar himnuszt intonálta. Utána Divéky Adorján lengyel nyelven a lengyel köztársaság elnökét köszöntötte fel, melynek a végén a zenekar a „Nincs még veszve Lengyelország” című dalt játszott.

Az estélyen tartott összes beszédek a legmelegebb és tüntető magyarbarátság jegyében hangzottak el s ezek közül kiemelkedőnek tartom Parczewski Alfons wilnai professzor beszédét, aki a lengyel és magyar egyetemek és tudományos körök mélyebb tudományos és baráti érintkezésének szükségességére és fontosságára hívta föl a figyelmet. E beszéddel kapcsolatban az alábbiakban egy konkrét indítványt leszek bátor előterjeszteni.

Másnap, azaz október 9-én a wilnai egyetem, egykori híres oroszellenes forradalmár professzorának, Lelewel Joachim emlékének áldozott, akinek hamvait Belgiumból haza hozatták és fényes gyászpompa keretében szülőföldjén eltemették. A gyászszertartáson természetesen a magyar egyetemek kiküldöttei és a magyar követség is résztvettek. Utána a késő délutáni órákban Zdziechowski professzor házánál családias jellegű ebédre gyűltünk össze, amely voltaképpen ismét nemzetem melletti bensőséges és igen meleg tüntetés volt.

Másnap, azaz október 10-én zajlott le a wilnai egyetem alapításának 350 éves jubileumi ünnepe.

Az ünnepség már voltaképpen már előző nap kezdetét vette. Az egyetem tiszteletére nappal lobogódíszbe borult, este pedig fényárban uszott a pazarul kivilágított Wilna, melynek utcáit este katonazenekarok és az összes fegyvernemből alakult, díszbeöltözött katonai osztagok járták be. Másnap délelőtt, miután Wilna összes harangjai körülbelül egy órai zugással jelezték, hogy Lengyelországnak ma nagy ünnepe van, délelőtt 3/4 10-kor az egyetem Aulájából ünnepi díszmenetben vonult a lengyel egyetemek professzorátusa, a magyar és más vendégekkel s a diákság zászlós korporációival Wilna székesegyházába, ahol délelőtt 10 órakor Hlond kardinális, Posen érseke és Lengyelország primása, óriási segédlettel fényes nagymisést és tedeumot celebrált, melynek keretében hirdették ki a pápa üdvözlő iratát, melyet a wilnai egyetemhez intézett.

Itt kell megjegyeznem, hogy a díszmenetben a magyar vendégek mindig a legelőkelőbb helyen, i. i. a Rector Magnificus előtt haladtak.

A tedeum után Lengyelország összes egyetemeinek és főiskoláinak képviselői a magyar egyetemek kiküldötteivel együtt ugyancsak fényes díszmenetben az ősi egyetem falai közé vonultak, amelynek ez alkalomra díszteremmé alakított Szent János templomában, a Lengyel Köztársaság elnökének, Switalski miniszterelnöknek Zelichowski tábornoknak, Wilna elfoglalójának, a ministerek nagyrészének, Hlond kardinálisnak és a lengyel püspöki karnak, általában Lengyelország egyházi, polgári, és katonai főméltóságainak jelenlétében a lehető legfényesebb keretek között zajlott le az ünnepély főrése, amelyen a magyar egyetemek közül elsőnek alulírott volt szerencsés a kiküldő egyetem nevében a wilnai alma matert üdvözölni. A latin nyelvű rövid üdvözlő beszédben — mely a templomi hangulatba jól beleillett — bátor volt reámutatni, hogy egyetemünk 1581-ben szintén Wilnában született, (tehát közös atyánk van a wilnai egyetemével és szülővárosunk is közös) ennél fogva mi duplán ünnepelünk akkor, midőn szerencsénk van a wilnai egyetem ezen fényes örömnapiján résztvehetni. A latin nyelvű beszéd kézírata e jelentésemhez mellékelve van. Az ünnepély, melyen 58 beszéd hangzott el délután 1/2 5-kor befejeződvén, este 6 órakor a wilnai tiszti kasino dísztermében nagyszabású bankett volt, amelyen a Rector Magnificus, a lengyel miniszterelnök és a cardinalis primás elnöklelte alatt résztvett Lengyelország minden számottevő faktora. Ezen a banketten csak hivatalos és lengyel nyelvű szónoklatok hangzottak el, s ezek közül egyik a magyar vendégeknek szólt, akiket az egész társadalom osztatlan, tüntető, és meghatóan bensőséges szeretettel ünnepelt. A bankett után, még Wilna városa adott az egyetem tiszteletére egy rautot, amelyen azonban a kimerültség miatt mi már résztvenni nem tudtunk.

Másnap, azaz október 21-én hazafelé indultunk nem kevés irigységgel a szívünkben. A wilnai napokból ugyanis levontuk azt az itthon is megszívlelendő tanulságot, hogy a lengyel nép, a hivatalos és a nem hivatalos Lengyelország mindenk fölé helyezi a tudományt, a tudást, és a legnagyobb tisztelettel és megbecsüléssel övezi a tudományok legmagasabb reprezentánsait: az egyetemet. Egyház és állam, társadalom és város, katonaság és polgárság különbség nélkül, osztatlan lelkesedéssel és meleg szeretettel, emellett a legmélyeségesebb tisztelettel és nagybecsüléssel osztozott az egyetem ünnepében, amely végsőleg a lengyel nemzetöröm napja és a tudomány fensősége melletti hatalmas tüntetés volt.

XIII. évfolyam 4—5. szám

A wilnai egyetem ünnepével kapcsolatban, mély tisztelettel arra kérem a Tekintetes Tanácsot, hogy.

1. Intézzen köszönőlevelet dr. Gömör Laiml László külügyminiszteri tanácsos urhoz, aki az egyetem kérésére az utlevélügyet oly gyorsan volt szíves elintézni.

2. dr. Divéky Adorján urat, aki ez alkalommal egyetemünknek oly értékes szolgálatokat tett, egyetemünk hálából hívja meg egy december hó folyamán tartandó vetített képes előadásra, melyet nevezett ur Krako műemlékeiről tartana. (Lakása: Warszawa, Ulica Kopernika 28.)

3. Parczewski professzor föntemplített beszédével kapcsolatban, mély tisztelettel vagyok bátor javasolni, hogy egyetemünk kedvezményes áron szerezze meg a Magyar Tudományos Akadémiától a második osztály Monumenta Historica sorozatát és azt bizonyos kiegészítésekkel, különösképpen egyetemünk professzorainak idegen nyelvű, vagy idegennyelvű kivonatokkal ellátott munkálataival együtt, küldje meg jubiláris ajándékképpen a wilnai egyetem könyvtárának.

4. Egyetemünk intézzen köszönő leveleket latin nyelven Zdziechowski professzorhoz és Falkowski rectorhoz, /e levelek fogalmazványát van szerencsém bemutatni/ ezenkívül francia nyelven gróf Broel-Platerhez,

5. végezetül tisztelettel javaslom, hogy egyetemünk a tavasz folyamán hívja meg barátságos látogatásra Zdziechowskit és a wilnai egyetem tanári karát.

Fogadja Méltóságos Rector Ur és a Tekintetes Tanács mélységes tiszteletem nyilvánítását.

Szeged, 1929. évi október hó 28-án.

dr. Iványi Béla s.k.
egyetemi ny.r.tanár

Ez a jelentés önmagáért beszél.

dr. Iványi Béla Szegeden 1927—1938 között volt a jogtörténet ny. r. tanára, akiről a Szegedi Tudományegyetem Múltja és Jelene (1921—1998) c. kiadvány 40—41. oldalán dr. Balogh Elemér azt írja, hogy vérbeli jogtörténész, és különösen kiemeli, miszerint a középkori oklevelek szakértője, mert nemcsak elolvasni, de jogi szempontból szakszerűen értelmezni tudja.

Ezek szerint tehát Báthory István elsőként Vilnában 1578-ban, majd másodikként 1581-ben Kolozsvárott is egyetemet alapított. Mindkét alapítás néhány év különbséggel Báthory nevéhez és Vilnához fűződik, hiszen kolozsvári egyetem alapítólevelének kiadása 1581-ben is Vilnában történt. Ami még további egybeesés, hogy mind a vilnai, mind pedig a kolozsvári egyetemet ugyanaz a XIII. Gergely pápa ismerte el egyetemnek! Érdekes módon az európai egyetemek történetírása csak a vilnai egyetemet ismeri, a kolozsváriról nem tud (vagy nem akar tudni?), hiszen egyrészt nehezen hihető, hogy ugyanaz a személy lengyel királyként két egyetemet is alapított volna, és ha minden egyezik, — sokak szemében — a Kolozsvár csak elírás lehet. Ha nem elírás, akkor lengyel királyként mit keresett Erdélyben? Ezekre a kérdésekre rajtunk kívül senki más nem adhat választ.

1928-ban az egész lengyel nemzet — világra szólóan — ünnepli a 350 éves vilnai egyetemet, mi pedig azon gondolkozunk, hogy ugyan volt-e Kolozsvárott 1872 előtt Báthory egyetem, vagy létezett-e 1774/75-ben — a nagyszombati egyetemhez hasonló módon — a Mária Terézia-féle újjászervezés?

Végezetül megjegyzem, hogy dr. Iványi Béla vilnai jelentésében többször említett dr. Marian Zdziechowski professzort, a Lengyel Tudományos Akadémia r. tagját, a Magyar Tudományos Akadémia kültagját a szegedi Ferenc József Tudományegyetem 1930. július 9-én a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi karban tiszteletbeli doktorrá avatta.

prof. dr. Minker Emil
emeritus professzor

* * * * *

Gyógyszerészavató 2002. június 15.

Magnifice Domine Rektor!

Dékán Urak, Professzor Urak!

Kedves, ifjú Gyógyszerészek!

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Tanácsa, oktatói és valamennyi munkatársa nevében köszöntöm Önöket abból az alkalomból, hogy eleget téve vizsgakötelezettségeiknek – tagjaivá váltak egy tágabb közösségnek, a magyar gyógyszerész-társadalomnak. Ünnepe ez a nap, hiszen a most felavatott ifjú gyógyszerészek és az értük áldozatot vállaló szülők életében egyaránt jeles és nevezetes dátumhoz érkezünk. „Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme” mondja Márai Sándor, és egyet kell értenünk vele, hiszen az ünnepek azért vannak, hogy emlékezzünk életünk egy-egy kiemelkedő eseményére – „Készülj fel rá testben és lélekben” folytatja Márai és én remélem az Alma Mater valamint a magam nevében, hogy felkészültünk és felkészítettük, ill. méltóvá tettük Önöket erre a kitüntetett eseményre. Az Egyetem ismételten eleget tett azon kötelezettségének, miszerint „kiművelt emberfőkkel” gyarapította nemes hivatásunk gyakorlására a nemzet gyógyszerésztársadalmát.

Magyarország ma abban a helyzetben van, hogy sikeres lehet. Ehhez adottak a külső- és megfelelő gondossággal – biztosítottak a belső feltételek.

Széchenyi soraival: „*Tőlünk függ minden, csak akarjunk*”. Magyarország pozíciója az egyesülő, egymással versengő európai országok között akkor lesz erős, ha sikerül tudásalapú társadalmat létrehozni. A XXI. Század hajnalán hivatásunkkal szemben is megfogalmazódik az igény, hogy 5 évente képes legyen felfrissíteni tudását. Az értelmiségi lét egyik legfontosabb sajátossága éppen az, hogy képesek vagyunk ismereteink folyamatos megújítására.

A 2001-ben elfogadott Népegészségügyi program a lakosság egészségi állapotának jelentős javítását tűzte ki célul. A gyógyszerterek és személy szerint a gyógyszerészek kiemelt szerepet játszhatnak ebben a programban, hiszen egy felmérés szerint az állampolgár ötször olyan gyakran találkozik a gyógyszerészével, mint a házi orvosával, így felvilágosító, tájékoztató szolgálatuk révén fontos szerepük és felelőségük van a kitűzött célok elérésében. Ennek érdekében jelentős lépés lesz a szakma számára a gyógyszerészi gondozás teljes körű megvalósulása. A gyógyszerészi gondozás, mely a gyógyszerészeti diszciplínák komplex gyakorlati alkalmazását jelenti, a WHO ajánlása alapján a három legnagyobb számú krónikus betegség – a hypertónia, a diabetes mellitus és az asthma – kapcsán került kidolgozásra Magyarországon.

Kedves ifjú Kollégák!

Ennek megvalósításához, valamint a gyógyítás komplex rendszerében betöltött szerepük ellátásához alapvetően fontos a naprakész magas szintű szaktudás. A tudás, mely hatalom és felelőség, az „írástudók” felelősége. Ebben a felelőségben benne foglaltatik a tévedés lehetőségének a minimumra csökkentése is, mely ösidők óta kívánalom hivatásunkkal szemben. Ehhez idézek a Bibliából a Prédikátor könyvéből:

„Egyetlen hiba sok jót szétrombolhat
a döglődő legyek a patikus egész
csésze olaját tönkreteszik.
Csöppnyi balgaság súlyosabban
Esik latba, mint a tudás.”

Tehát szakmailag a sikeres terápiához a szükséges gyógyszert és még valamit: hivatástudattal segíteni a gyógyszerbe vetett bizalmat, de csakis a tudományosan bizonyított, a klasszikus európai orvoslás elvén alapuló gyógyszerét, mert ilyen elveken oktató iskolának lettek felkent papjai.

XIII. évfolyam 4—5. szám

Hadd idézzem e gondolatkörhöz Váczi Mihály sorait:

„És érezzék egy kézfogásról Rólad,
Hogy jót akarsz és Te is tiszta, jó vagy
S tekintetük elhitesse Véled
– szép dolgokért élsz – és érdemes élned”

Kötelességemnek tartom most azokhoz fordulni, akik a felavatott gyógyszerészek tanulmányait lehetővé tették, az oktatás, taníttatás költségeit vállalták, sokszor erejükön felül. Minden szülő kötelességének tartja, hogy gyermekének boldogulását támogassa, mégis az Egyetem és a Kar nevében megköszönöm, hogy ezt a támogatást biztosították.

Szólnom kell az Önök oktatóiról, tanárainról is. Tudásunk legjavát adtuk és biztos vagyok abban, hogy felkészítettük Önöket hivatásuk magas szintű gyakorlására. Az Egyetem szellemiségét, a tanárok és a hallgatók adják. Szegedi egyetemistának lenni egy életre szóló elkötelezettséget, sajátos stílust, összetartozást jelent. Őrizzék ezt meg és támogassák egymást a jövőben. Emlékeztesse Önöket erre az a gyűrű, melyet ma, avatásuk napján az ujjukra húznak. Önök az első évfolyam, akik ezt megteszik és én őszintén remélem, hogy ezzel hagyományt teremtenek a Gyógyszerésztudományi Karon.

Kívánok Önöknek sok szakmai sikert, szép ívű karriert, kiegyensúlyozott, nagyon boldog életet, legyenek az országnak jó polgárai.

prof. dr. Falkay György
dékán

* * * * *

Ábrahám Ambrus emléklakettet-átadás

prof. dr. Kása Péter részére

2002 június 13-án a Szegedi Akadémiai Székházban került megrendezésre az Ábrahám Ambrus emléklakett átadása, melyet ebben az évben dr. Kása Péter egyetemi tanár, a SZTE Pszichiátriai Klinika Alzheimer-kór Kutatócsoportjának vezetője vehetett át. 1993-ban, dr. Ábrahám Ambrus születésének 100. Évfordulója alkalmából a József Attila Tudományegyetem emléklakettet alapított, amellyel a neurohisztológia területén kiemelkedő teljesítményt nyújtó kutatókat tüntetik ki. Az emléklakettet 1993-ban, első alkalommal 3 személynek lehetett adományozni, majd 3 évente legfeljebb két fő nyerhette el. Ebben az évben, immár 4. alkalommal megrendezésre kerülő díjátadáson dr. Kása Péter professzor vehette át az emléklakettet.

Az ülésen dr. Gulya Károly a SZTE TTK Álattani és Sejtbiológiai Tanszék intézetvezető professzora köszöntötte az igen nagy számban megjelent hallgatóságot s ismertette Kása professzor Úr tudományos munkásságát. dr. Kása Péter professzor 1973-tól a Központi Kutatólaboratóriumnak, majd 1994-től a Pszichiátriai Klinika Alzheimer-kór Kutatócsoportjának vezetője. 1963-ban laboratóriumi szakorvos, 1969-ben az orvostudomány kandidátusa, 1982-ben az orvostudomány doktora lett. Hazai és nemzetközi tudományos munkásságát híven tükrözik a következő számadatok: 140 in extenso közleményére eddig közel 1600 hivatkozást kapott, munkáinak kumulatív impakt faktora több mint 410. Eddigi szakmai pályafutása során tíz ország közel 30 laboratóriumával tartott illetve tart fenn jelenleg is szoros, gyümölcsöző kapcsolatot. Iskolateremtő tevékenységét az dokumentálja, hogy korábbi és jelenlegi munkatársai közül az utóbbi húsz évben ketten a tudomány doktori lettek, négyen szereztek meg a tudomány kandidátusa fokozatot, míg az egyetemi doktori vagy Ph.D.-t szerzett személyek száma több mint egy tucat.

Ezt követően dr. Mészáros Rezső a SZTE rektora távollétében dr. Benedek György a SZTE tudományos rektorhelyettese Kása professzort méltató szavai után átadta az emlékérmét dr. Kása Péter professzornak, aki köszönő szavak után megtartotta az *Alzheimer-kór: az évszázad betegségének neuropathológiai elváltozásai* című, igen érdekesítő, látványosan dokumentált előadását.

Kása Péter professzor tudományos érdeklődése a nyolcvanas évek közepétől fordult korunk egyik legfélelmetesebb betegségének, az Alzheimer-kór neuropathológiájának hisztológiai és biokémiai aspektusai felé. Előadásában az utóbbi évek kutatásainak eredményét összegezte. Humán agyszöveten végzett hisztológiai vizsgálatokkal igazolta, hogy a korábban etiológiai faktorként számon tartott alumíniumnak az Alzheimer-kór pathogenezisében nem lehet közvetlen szerepe.

Az in vitro sejtenyészetben történt immunhisztológiai vizsgálatok az Alzheimer-kór kialakulásáért felelőssé tehető, az agyban lerakódó amiloid különböző típusú idegsejtekre gyakorolt toxikus hatását igazolta. Az amiloid képződésében fontos szerepet játszó molekulák idegsejten belüli transzportját igen demonstratív módon mutatta ki. Végül legújabb, még nem publikált kísérleteinek eredményéről számolt be, melyek a betegségért felelőssé tehető amiloid toxikus hatását csökkentő, illetve kivédő vegyületek vizsgálatára irányulnak.

Az Ábrahám Ambrus emléklakett a neurohisztológia és az Alzheimer-kór kutatás területén végzett több évtizedes, nemzetközi mércével is kimagasló munkájának elismeréseként dr. Kása Péter személyében méltó gazdára talált.

dr. Pákáski Magdolna
tud. főmunkatárs

* * * * *

Betekintés a Hallgatói Önkormányzat munkájába az általános orvosi karon

A hallgatói önkormányzat (HÖK) szerepe sokat változott a rendszerváltás után. Sokan úgy gondolják, hogy most is hasonló problémákkal és kihívással kell megküzdenie a hallgatók érdekvédelmi közösségének, mint régen. Pedig ez teljesen megváltozott. Az Universitas létrejötté is kibővítette a kari hök tevékenységi körét.

Feladat: HÖK törvényességi keretein belül, és annak eleget téve képviseli a hallgatói érdekeket, graduális és post-graduális képzés sarkalatos kérdéseiben véleményt nyilvánít, hallgatói informálást, szociális- és ösztöndíj és egyéb ösztöndíj megfelelő szétosztását, külügyi-, sport- és kulturális programokat szervezését végzi.

A gazdasági fejlődés és szabadság új ajtókat nyitott a hökök életében. Hallgatói szolgáltatás egyre inkább nagyobb szerephez jut, míg az érdekvédelem folyamatosan egyre inkább kikerül a hök felügyelete alól.

Szolgáltatás: különösen fontos tevékenységek körét rejti az alábbi kis alcím. A hallgató élet nem csak a padok közt eltelt időből és a gyakorlatok sokszor nem kellő színvonalú vagy unalmas perceiből, óráiból áll, hanem minden olyan tevékenységgel, amivel egy fiatal hallgató testi-lelki felfrissülést szerezhet. A hök szolgáltatói tevékenysége iránt folyamatosan növekedő igény figyelhető meg a hallgatók körében. Ezt az igényt viszont egyre nehezebb kielégíteni a régi formai hök struktúrával és intézménnyel. Ez az igény több hallgatói tisztségviselőt („rendező”), infrastruktúrát és természetesen sokkal több pénzt igényel. Sokan azt mondják, hogy nem kellene ezek a faktorok a sikerhez, de ez nem így van! Több éves tapasztalat és sok másik hök kimutatása bizonyítja azt, hogy komoly elvárásnak kell eleget tenni egy-egy rendezvény, kulturális-, sport program és különböző egyéb szolgáltatások (pl. informatika, fénymásolás stb.) terén. Különösen nehéz ezt megvalósítani labilis anyagi háttérrel és kevés vállalkozó HÖK-ös tisztségviselővel. Szponzori támogatások nélkül szinte elképzelhetetlen ilyen programok szervezése. Érezhető az is, hogy a hallgatók egyre inkább kevésbé érdekeltek abban, hogy akár szervezésben akár részvételükkel részt vegyenek a programokban. Ez olyan általános probléma, ami megfigyelhető egyéb karokon és egyetemeken is. Az alábbi problémákat ecsetelve jött létre pár éve a Szegedi Egészségügyi Felsőoktatási Hallgató Egyesület (SZEFE), ahol lehetőség nyílik az orvostanhallgatók ilyen igényeit kielégíteni minél szerteágazóbb

XIII. évfolyam 4—5. szám

és színvonalasabb módon. Természetesen ez csak akkor érhető el, ha szoros együttműködés van a hallgatói szervek között. Az utóbbi két évben ez megvalósult, ami a hallgatók között is elismerésre talált. Az önálló gazdálkodás szinte olyan figyelmet és felelősséget jelent, mint egy kari intézet és klinika vezetése esetében. Ezt nehezíti az állami hallgatói normatíva megfelelő szétosztása, ami kihívás a hők számára, de annak alapvető és szükséges feladata. Karunkon lehetőség van még egyéb anyagi források kiaknázására, amit az alapítványok jelentik (pl. Gyógyítás Iskolájáért alapítvány)

Érdekvédelem és Politika: Az ifjúsági és különböző hallgatói képviseltek, így a HÖK-ök is, mindig is ki voltak téve a politikai befolyásoltság erőteljes nyomásának. Régen a KISZ még nevében is rejtette a politikai rendszer jegyét, míg most a semleges név mögött egyre-inkább lappangó politikai érdekek húzódnak meg a hallgatók befolyásolása végett. Miért jó ez? Azért, mert rohamosan duzzadó felsőoktatási hallgatói létszám hatalmas értelmiségi bázist jelenthet a politikai erők számára. A manapság kialakult éles politikai hadszíntéren pedig különösen jó célpont lehet egy-egy HÖK a politikai erők szemében. Természetesen, az oktatásügyi politika, vagy egyes képzések terén, mint nálunk az orvosi karon, az egészségügyi politika is szinte mindennapi kapcsolatot tesz szükségessé a mindenkori kormánnyal, de természetesen lehet ezt kulturáltan a hallgatók számára legelfogadottabb módon és főleg semlegesen tenni. Igen fontos lenne, ha minden hallgatói érdekképviseleti szerv ezt tenné, nem pedig részrehajlóan, egy-egy zászló és szín mögé bújva! A legitim és független, a hallgatók számára megfelelő erkölcsi biztonságot szavatoló érdekvédelmi tevékenységet ellátó HÖK olyan hallgatókat igényel, akik munkabírással, őszinteséggel, semlegességükkel bizonyítják rátermettségüket.

A HÖK hírneve sokszor csorbát szenvedett a múltban, amit nagyon nehezen tudott eddig magáról lemosni. Sajnos ez a hallgatók érdemtelen bizalmatlanságával és bizonytalanságával jár, ami nehezíti az érdekvédelem megfelelő képviselését. Ezért lenne szükség mind az oktatók, mind a hallgatók felől egyfajta bizalom táplálása, mert csak így működhet sikeresen ez a szervezet.

Farkas Attila
ÁOK HÖK elnök

* * * * *

Beszámoló a III. Magatartástudományi Napokról

Debrecen, 2002. május 9—11.

Immár harmadik alkalommal találkoztak az orvos karok magatartástudományi intézeteinek oktatói, ezúttal Debrecenben.

A Magyar orvosképzésben alig egy évtizedes múlta visszatekintő tantárgyi füzér formáció, mára valamennyi egyetem elfogadottá és más orvosi diszciplínák által is egyre jobban értékelt szakterületté vált.

2000-ben Kopp Mária professzor asszony indította útjára a Magatartástudományi Napok vándortalálkozóját.

Első évben a testvér intézmények bemutatkozására, a közös identitás kialakítására került sor. A következő évben Szeged rendezte meg sikeresen a találkozót. Ekkor a tárgyak helyzetének megszilárdítása, valamint az induló új kredit rendszerben elfoglalt helyének meghatározása volt a téma. Az oktatásra fókuszált, főleg műhelymunkát igénylő találkozót ebben az évben Debrecenben egy igazi tudományos konferencia követte.

A *határterületek dícsérete* címet viselő kétnapos ülést Fésüs László akadémikus az Egészségtudományi Centrum elnöke nyitotta meg. A plenáris ülések nagy ívű előadásainak címei is utaltak a magatartástudományok átfogó, a természettudományokat a társadalomtudományokkal összefűző karakterére. Az alábbi nyitóelőadások hangzottak el:

Pléh Csaba: A modern pszichológia a kultúra és idegrendszer határán

Sándor Judit: Közös olvasat – genetikai ábécéskönyvünk társadalmi és kulturális értelmezhetősége

Kakukk György: Magatartástudományi ismeretek a belgyógyász szemszögéből

Molnár Péter: Belső határok — jelentőségük a magatartástudományi szemlélet formálásban

A két napon át tartó szekciómunka ugyancsak a multidiszciplinaritás jegyében zajlott.

Etikai kérdések és alkalmazásaik, —: Pálya szocializáció, és identitás – Trauma, gyász, megküzdés,— Magatartástudományok a felsőoktatásban – Elméletek, irányzatok, alkalmazásuk — Magatartástudományok a klinikai gyakorlatban – a felsorolt témák köré csoportosultak a színvonalas előadások.

A szegedi kart 6 előadással képviseltük, valamennyi szekciónak volt szegedi előadója.

A konferencia hangulata nagyon baráti volt. A közös gondok, az azonos szemlélet, az oktatókat, egymást segítő, tapasztalataikat szívesen átadó közösséggé kovácsolták.

A vendéglátók figyelmességéről, az ellátás színvonaláról csak felsőfokon szólhatunk. A haza hozott megvalósítandó tapasztalatok közül leginkább a klinikai gyakorlattal történő szorosabb kapcsolat kialakítását, a hallgatók klinika terepgyakorlatának kidolgozását említhetném.

A másik három karnak jóval nagyobb létszámú oktatója tevékenykedik ezen a területen, különösen a klinikai szakpszichológusi ellátottság job.

A hallgatók különböző klinikákon “in situ” ismerhetik meg az orvosi pszichológia alkalmazásának lehetőségeit. A nephrológiától az onkológiáig, a nőgyógyásztól a kardiológiáig dolgoznak szakpszichológusok, akik a pszichológiának az orvosi gyakorlatban betöltött szerepét és eredményeit az adott osztályokon demonstrálják.

Ez, a másik három egyetem megvalósítható gyakorlat nálunk egyelőre várat magára, ennek legfőbb oka nem szemléleti, hanem anyagi.

Mivel a kredit rendszer elég szűkre szabja a kötelező tárgyak számát, de tág teret nyit a szabadon választható tárgyak számára, lehetőségünk van felajánlani, új a másik egyetemeken is alkalmazott tárgyakat.

A színészekkel szimulált orvos—betegkommunikáció a graduális képzésben is helyet kap majd, de megpróbálunk önismereti csoportot is szervezni, ill. A gerontológia is felkínálásra kerül a nálunk már évek óta folyó egészségfejlesztés mellett.

A debreceni találkozót fontos állomás a magatartástudományok hazai történetében, mert az identitásukat megtaláló, tárgyikat megszilárdító intézetek bebizonyították, hogy alkalmasak nemzeti kongresszus létrehozására és tartalommal való megtöltésére.

Jövőre Pécs rendezi a tudományos konferenciát.

dr. Barabás Katalin
csoportvezető docens

* * * * *

XIII. évfolyam 4—5. szám

MAB állásfoglalás a doktori iskolák ügyében

— részlet —

A Magyar Akkreditációs Bizottság a Szegedi Tudományegyetem 14 ideiglenesen akkreditált doktori iskoláját pályázata alapján *véglegesen akkreditálta*.

	Kód	Intézmény	Tudományág	DI vezető
7.	D112	SZTE	3.1. Elméleti orvostudományok	<i>Telegdy Gyula</i>
8.	D111	SZTE	3.1. Klinikai orvostudományok	<i>Dobozy Attila</i>
9.	D109	SZTE	3.4. Gyógyszertudományok	<i>Fülöp Ferenc</i>
10.	D108	SZTE	3.5. Multidiszciplináris orv.tud.	<i>Papp Gyula</i>
11.	D110	SZTE	3.3. Egészségtudományok	<i>Mándi Yvette</i>

A Szegedi Tudományegyetem mind a 16 Doktori Iskolája nyert az Oktatási Minisztérium állami és államilag elismert egyetemeken ideiglenes akkreditációval rendelkező doktori/mester iskolák számára kiírt pályázaton.

* * * * *

ESSR kongresszus

2002. május 23—25. között Szegeden rendezték meg az *European Society for Surgical Research (ESSR) 37. Kongresszusát*. A Sebészeti Műtéttani Intézet szervezésében zajló három napos rendezvényre 29 országból érkeztek a résztvevők. Képviseletük az ESSR testvérszervezetei: a kongresszuson jelen volt *prof. D. Mercer*, a Society of University Surgeons (SUS – Egyesült Államok) elnöke, *prof. D. Bouchier-Hayes*, a Society of Academic and Research Surgery (SARS – Nagy-Britannia) elnöke, Afrikát *prof. Del Kahn*, a Surgical Research Society of South Africa elnöke, Japánt *prof. Y. Yamaoka*, a Japan Society of Gastroenterological Surgery elnöke képviselte.

Az ESSR kongresszusok hagyományai alapján meghirdetett témakörökben számos új klinikai és kísérletes eredményről számoltak be a kísérletes sebészeti munkacsoportok, többek között az emberi kézátültetések idegrendszeri hatásairól, a hasnyálmirigy és a szigetsejt átültetéssel és a xenotranszplantációval kapcsolatos sikerekről, új sebészeti technikákról köztük új sérv és érsebészeti eljárásokról hallhattunk beszámolókat. A Szegedi Nemzeti Színházban és a Belvárosi Filmszínház termeiben zajló tudományos szekciók során közel 250 előadás hangzott el, s emellett 11 tudományos szimpóziumban további 52 meghívott előadásra került sor. Az utóbbiak témakörei felölelték többek között a szervátültetések, a központi idegrendszeri sérülések, az aszepszis, a nitrogén monoxid és a keringési-mikrokeringési zavarok, a gyermeksebészet és a veleszületett fejlődési rendellenességek sebészeti problémáit, a minimálisan invazív sebészet és az érsebészet aktuális kérdéseit.

A plenáris előadások során *Michael Menger* professzor (Homburg) a mikrokeringési zavarok és az apoptózis közötti kapcsolatról beszélt, *Soren Nielsen* professzor (Aarhus) az agyi traumákról és az aquaporinokról, *Hans-Werner Waclawiczek* (Salzburg) a laparoszkópos sebészet újabb eredményeiről számolt be. Különösen érdekes volt *Jean-Louis Dulucq* (Bordeaux) „Telesurgery” című előadása, amit az előadó – az elmondottakat igazolva – Franciaországból, műholdas közvetítéssel tartott meg. *Guido Persinij* professzor (Leiden), az Eurotransplant tudományos igazgatójának „Organ Transplantation in Europe”, *Jean-Louis Vincent* professzor (Brüsszel): „Update on Sepsis”, és *Peter Gloviczki* professzor (Mayo Klinika, Rochester): „Update on Surgery of Venous Diseases” című plenáris előadása a fő témacsoportok fontosabb eredményeit összegezte.

A kongresszusi előadások kivonatai az *European Surgical Research (Karger) különszámában olvashatók (Eur Surg Res 34, S1, 1—103)*, emellett az elfogadott közlemények egy része könyv formában is megjelent (Proceedings of the 37th Congress of the ESSR, Monduzzi Editore, Bologna, Italy, M. Boros., 1—409, 2002.)

A Kongresszuson számos előadással, sikeresen szerepeltek Egyetemünk Általános Orvostudományi Karának klinikusai és kutatói: a Sebészeti Klinika, a Traumatológiai Klinika, a Fül-Orr-Gége Klinika, az Aneszteziológiai Intézet, a Bőrgyógyászati Klinika, az I.sz. Belgyógyászati Klinika, a Gyermekgyógyászati Klinika, a Kóréletani Intézet, a Mikrobiológiai Intézet több munkatársa. Külön kiemelendő, hogy Varga Sándor VI. éves orvostanhallgató (beküldött előadáskivonata alapján – a nemzetközi zsűri döntése után) a nyolc legjobb előadó egyikeként „Walter Brendel Presentation-t” tartott, Vass Zoltán egyetemi docens (Fül-Orr-Gége Klinika) pedig a legjobb poszternek adható „Poster Award” részesült.

prof. dr. Boros Mihály
tanszékvezető

* * * * *

❖ SZOTE hírek ❖ SZOTE hírek ❖ SZOTE hírek ❖

2002. május 18-án Miskolcon az Ápolók Nemzetközi Napja alkalmából az egészségügyi ellátás érdekében kifejtett kiemelkedő munkásságáért *Pro Sanitate emlékérmét* adományozott dr. Csanádi Lajosné, a Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerésztudományi Centrum Általános Orvostudományi Kar egyetemi főnövére részére Mikola István egészségügyi miniszter.

❖ ❖ ❖

prof. dr. Csanády Miklós munkatársaival (prof. dr. Hógye Márta egyetemi tanár, prof. dr. Forster Tamás és dr. Nemes Attila) részt vett a XIVth World Congress of Cardiology Kongresszuson, Sydneyben 2002. 5—9-ig, ahol előadást is tartott és munkatársaival együtt összesen (a posztereket is beleértve) 10 prezentációjuk volt.

❖ ❖ ❖

dr. Szendrei Kálmán a Gyógyszerésztudományi Kar emeritus egyetemi tanára 2002. május 23-án vette át a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen a Doctor Honoris Causa kitüntető címet.

Az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Drog Ellenőrzési Program (UNDCP) Kelet Afrikai Regionális Irodája felkérte dr. Szendrei Kálmán em. egyetemi tanárt, hogy a 2002. május 28. és július 15. között a helyszínen értékelje a program projektjét, amelynek célja 13 kelet-afrikai ország gyógyszerellenőrzésének javítása.

A kanadai Montréalban 2002. szeptember 22—27. között kerül megrendezésre a Montreal World Forum, ahol dr. Szendrei Kálmán professzor felkért előadó és a szintetikus drogok jelenlegi helyzetéről tart összefoglaló előadást.

❖ ❖ ❖

dr. Rakonczay Zoltán tudományos tanácsadó (SZTE ÁOK Pszichiátriai Klinika Alzheimer-Kór Kutatócsoport) az Európai Unió CORDIS 5 kutatási pályázatán egy 5 tagú konzorcium tagjaként 3 éves időtartamra 280 ezer Euro (70 millió Ft) támogatást nyert el. A program címe: „Tissue to evaluate risks for health by pesticides affecting the cholinergic neurotransmitter system”. A projekt teljes támogatási összege: 1 millió 490 ezer Euro, indulási ideje 2003. február.

* * * * *

A 2002/2003. tanév időbeosztása**I. félév***Szorgalmi időszak: 2002. szeptember 9-től december 14-ig**Vizsgaidőszak: 2002. december 16-tól január 25-ig**Őszi szünet: 2002. október 24—25.***II. félév***Szorgalmi időszak: 2003. február 3-tól május 10-ig**Vizsgaidőszak: 2003. május 12-től június 21-ig**Őszi szünet: 2003. április 14—18.**Trimesztereket alkalmazó kar esetén a kari naptár a tanév 2002. szeptember 9 – 2003. június 21. közötti időtartamához kell igazodjon.*

* * * * *

Kedves Olvasóink, az elmúlt tanév utolsó Hírlevelét jelentettük meg, ha kissé késve is. Kellemes vakációt kívánunk a szeptemberi viszontlátásig! (A szerk.)

* * * * *

Kiadja: prof. dr. Dobozy Attila
a Szent-Györgyi Albert Orvos- és Gyógyszerész-
tudományi Centrum elnöke
Felelős szerkesztő: Tráser László
Munkatársak: Domokosné Halász Margit, Varga György
Készült: az SZTE ÁOK Házi Nyomdájában
Vezető: Nagy János
Törzsszám: 505/2002